

ב"ה

ספר

נעשה לו כהיתר

בו יבואר 34 מאמרי חוויל וספריו שאלות ותשובות וספריו מוסר על מה עבר עבירה ושנה נעשה בה לו כהיתר

בו יבואר כי כל רב שאשותו הולכת בפה נכרית אינו יכול על פי הלכה לפסוק בשאלת זו כי אם אצלו בבית או במשפחה הולכים עם פאה נכרית, הוא נקרא עבר עבירה ושנה בה וונשית לו כהיתר, ואם כן אין יכול הרוב העובר על זה לפסוק על עניין זה שנקרו משומד, ובפרט שאשותו שעוררת כל שנה על 500 לאותין לפי חשבון החפץ חיים וצ"ל, ועוד יותר, ראה 91 פוסקים מה שכחטו על האיסור של פאה נכרית בלי החשש של עבודה זרה, ובפרט לפי מה שונעד המחקר לרבניים על פאה נכרית בירדו: כי כל הרבניים המתירים את הפאה של הונדי קיבלו כסף הרבה, ובפרט רב אחד מירואף שהשקייע בהז יותר ממאה מיליון דולר וכותב כבר יותר מ-30 תשומות, ואין אף אחד שרוצה לראות בפנים הספר, כיון שהוא ספר שכחטו מין ישראף, ואותו הדבר הוא על הקל שבקלים המכשיל היותר גדול המאכיל חמץ בפסח מפלנטבוש, וכו', ובשו"ר פשוט שהם מוכרים עצם לכיסף שהוא עבודה זרה של דורינו זה, וכן רוצחים להכשיל את הרבים והם בגדר ירבעים בן נבט, ואין מספיקין בידיים לנשوت תשובה.

יצא לאור על ידי וונעד המחקר לרבניים המכשיירים על פאה הנכרית

ירושלים עיה"ק שנת תשס"ד

קונטרס

נעשה לו כהיתר חלק א'

בו יבואר 34 מאמרי חז"ל וספרים שאלות ותשובות וספרים מוסר על: עבר עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר.

בו יבואר כי כל רב שאשתו הולכת בפאה נכרית אינו יכול על פי הילכה לפוסוק בשאלת זו כי "עברי עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר" ואם אצלו בבית הולכים עם פאה נכרית, ועל פי השללה"ק נקרא משומד, אז אין יכול הרוב העובר על זה לפוסוק על עניין זה, שאשתו עוברת כל שעה על 7200 לאוין לפי חשבון החפץ חיים צצ"ל, ועוד יותר, ראה 91 פוסקים מה שכתו על זה, ובפרט לפי מה שוועד המחקר לרבניים בירורו כי כל הרבניים המתירים את הפאה של הונדי' קיבלו כסף הרבה, [ובפרט רב אחד מיראף שהשكيיע בזה יותר ממאה מיליון דולר וכותב כבר יותר מ-30 תשנות, ואין אף אחד רוצה אפילו לראות בפנים שהוא ספר שכתו מין ישרף, והוא הדבר הוא על הקל שבקלים המכשיל היוטר גדול המאכיל חמץ בפסח, וכו'] ופשטם הם מוכרים עצם לכיסף שהיא העובדה זרה של דורינו זה, וכך רוצה להכשיל את הרבים והוא בגדיר ירבעם בן נבט, ואין מספיקין בידו לעשות תשובה.

עוד דבר נפלא ראייתי ולא האמנתי מה שעיני ראו, וכל אחד יכול גם לראות אם רק רוצה לפתח את העינים. היתי אצל כמה רבנים ואני מבקש מהם איזה ספרים על פאה נכרית כגון דת משה וישראל, או מידע דבר חדש על פאה נכרית ועוד, והרב עונה לי מעולם לא ראייתי הספר הזה. אני שואל אותו איפה כתוב האיסור על פאה נכרית, עונה לי, מי אומר שכותב באיזה ספר איסור על זה?

מורי ורבותי! אני מדבר כאן מרבניים גדולים, דבר של אברך יודע, הרב הזה לא יודע? האם 91 ספרי פוסקים לא די לו שידע פוסק אחד, והוא עונה לי זה סאטמערע מעשיות, ואל תבלבל מוחי! ועכשו יכולים להבין כי מחר היהת הודה שנותן הקשר על הפאה הנכרית, רח"ל.

אעתיק רק איזה מאמרי חז"ל, כדי שלא מי שיש לו עיניים יכול לראות

1. בראשי' מסכת סנהדרין דף קג עמוד ב: כתיב והעמיד את האשרים והפסילים בדבריו הימים (שם /ב' ל"ג). ולבסוף עשה - מנשה לאוטו דמות ארבעה פרצופים. כדי שתראה שכינה מכל צד - שתכנס להיכל תראה פרצוף כנgado ותכוועס. מלהשתרר עליו שני רעים - שכינה ודמות הפרצוף. מצע - בית המקדש. תעשה לו מסכה צרה - כאשרה שנגעשית צרה לחברתה. העלה שמנית - קורי עכבייש, שבטל עבודה מכל וכל, עד שארגו עכבייש קוריהן על גבי המזבח. היתר - נעשה לו כהיתר. מקום שיצאת ממש - מקום שאדם יצא ממנו שבע הוא ממנו ואני מתאהה להנאתו אותו מקום. קמאי לא ידע לארגוזי - מלכים הראשונים שלפנינו לא היו יודיעים להכויס המקום כמו שהוא חרב ואמר: כלום אנו צריכים אלא לאו, שמאיר לנו המשם - יבא ויטול אורו. שאמו משתמשין בו - שמאיר ביוור.

אמרו לו - בני דורו ולא כספ וכו', דברי דורו צדיקים הם כדאמרן: נסתכל בהורו של יהוקים ונתקorra דעתנו.

מן מה לא מנו את יהוקים - בהדי הנך שאין להם חלק לעולם הבא.
 משומם דכתיב ויתר דברי יהוקים - בתמייה, משומם דכתיב ביה רשות צזה לא מנואהו.
 שם עבודה זרה על אמרתו - מתוך שהיא אדוק בה.

2. בילקוט שמעוני תורה פרשת בהר רמז טرسא: אמר רבוי יוסי בר' חנינא באו וראה כמה קשה אבקה של שביעית אדם נושא ונותן בפיירות שביעית לסוף מוכר את מטלטליו שנאמר בשנת היובל הזאת וגוי וסמיר לה וכי תמכרו ממך לעמיתך או קנה מיד וגוי דבר הנקנה מיד ליד ומאי ניהו מטלטליין, לא הרגיש לסוף מוכר את שדהו שנאמר כי ימור אחיך ומכר מהחזותו, לא באת לידי לסוף מוכר את ביתו שנאמר ואיש כי ימכור בית מושב, מ"ש התם אמר לא הרגיש ומ"ש הכא דאמר לא באת לידי, כדרב הונא דאמר ר'ה כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר לא באת לידי סוף שמוכר את בתו

3. בילקוט שמעוני תהילים רמז תשס"ד: רחמי רחה פשי, הרבה חסדים עשית עמד. וכן הוא אומר הפללה חסידך מושיע חסדים וגוי, בבקשתה מך, לפי שהמכה היא גדולה הן לה אספלנית. וכן הוא אומר הרבה כביסני מעוני, מכאן שככל העובר עברה כאלו נתמא בנפש מטה, אין מטהarin אותו אלא באזוב, שנאמר תחטאani באזוב ואתהר, וכי נתמא דוד אלא העון שהוא חלל הנפש, וכיה"א ולבי חלל בקרבי, מכאןשמי שיודיע בו שחטא, ומתפלל בכל יום על החטא ונושא ונותן עם הקב"ה - מוחל לו, והחויטה ושופה ברגליו ומעבירה מגdag עינוי, הקב"ה מבקשתה ממנה, וכן הוא אומר למה אירא בימי רע וגוי. אמר רבוי שמואל משל הדיטט אומר עקרבתא רמת לגמלא ושופה בעקבו, א"ל חייר, עד קדקדר אני מטי, לך אמר כי פשי אני אדע. לך לבדך חטאתי, אמר ר'יב"ל למה דוד דומה למי שנשבר ובא לו אצל רופא, והיה הרופא מתמה ואומר מה גדולה מכתך, צר לי עלי. א"ל אותו שנשבר אתה אומר לי

צר לי עלי! לא בשבי נשברתי אלא בשבי השכר שלך - כך אמר דוד לפני הקב"ה לך לבדך חטאתי וגו', אם תקבלני כל הפשעים משלימים לך, וככה"א אתם עדי נאם ה' ועבדי אשר בחרתני כי פשעי אני אדע. עברות שתודה עליהם ביום כפורים זה, לא יתודה עליהם ביום'כ אחר, ואם שנה בהם יתודה עליהם, ואם לא שנה עליהם עליו הכתוב אומר ככל שב על קאו. רבינו אליעזר בן יעקב אומר הרי הוא משובח, כתיב כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדך, ומה אני מקיים ככלב שב על קאו כדרב הונא אמר כיוון שעבר אדם עברה ושנה בה, העשה לו כהיתר:

4. בחידוש הרשב"א מסכת Baba Metzia דף ה עמוד ב: שבועה זו תקנת חכמים היא וכו'. ומהו בכל דלים גבר כיוון שלא מזדקין להו לדינה לחלוקה לא מזדקין להו לאשבועינה. מגו דחשייד אמונא חשייד אשבעטה לא אמרי. איך לא מידי והא מתני' היא דתנן ב' הנשבען (מ"ד ב') שכגדו חשור על השבעה כיצד וכו' היה אחד מהם משחק בקוביא ומלה ברבית ומפריחי יונים וסוחרי שביעית שכגדו נשבע ונוטל, ולעל אמרי גבי ההוא רעה לשtabע גזלן הוא, ואמר נמי ותיפוק ליה דהו"ל רעה ובפ' הגוזל קמא (ק"ה ב') נמי אמרי דהכופר בפקdon פסול לעדות ומשבעה משעת כפירה, ומשמו של ר"ת ז"ל אמרו דכל שנחשה פעם אחת כגון שגזל או גנבו או נשבע לשקר דפסול לעולם עד שיביא ראה שעשה תשובה ואין מוסרין לו עכשו שבועה דחושדין. שמא העשה לו כהיתר כיוון דעתם טעם אסור ופרק בממון, אבל זה שלא גזל פעם אחרת אלא שעכשיו אנו חושדין שמא כופר בממון הוא או שהוא בא לגוזל מימר אמרי אי רמית שבועה עליה ממגע, חד אסור עביד, תרי אסורי במלטהח דה לא עביד ופריש מכליה מילתא כיוון דاكتי לא טעם טעם דאייסורה.

5. בשו"ת זכרון יהודה סימן עה: ע"כ כל מי שהוחזק כל שעה ושעה היא לו כשתע מעשה דכוון לשינה ושלש באולתו העשה לו כהיתר ולא יסור ממנה ומותר להורגו וכ"ש אם יעשה הדבר ע"י ע"א שהוא מותר אף' אינו בשעת מעשה בהדי דמורידין ולא מעליין וכן כתוב הרاء"ש ז"ל בתשובה

6. בשו"ת מהרש"ל סימן לו ד"ה והקבול קניין: דין אדם עומד על ממונו ועל צערו וסביר מאחר שהוא בא לכלותו ולשרשו ולהסיג גבולו והתחליל בתקלה העשה לו כהיתר

7. בשו"ת מלמד להועיל חלק א (או"ח) סימן נו ד"ה ד. עתה: ד. עתה ניחז אן אף אי' ליתא ודאי לפנוי עור אלא ספק (או אף אם ודאי עבר על לפ"ע) אי נימא דעתוב יותר שהירא' אי' יעשה בעצמו המלאכה באונס מלעבור על ספק או ודאי ל"ע ברצון. וכן לדזה תלוי בפלוגתא, דהמנחת חינוך מצוה רצ"ו כתוב אם אנסוהו לאחד לעבור על איסור חמור והוא מעצמו יכול לפיזס את האنس אם עבר על איסור קל ממנו ברצונו האיך יעשה. כתוב שם ז"ל ודבר זה תוכל ללמד מדברי הראב"ד הובא ברא"ש ובר"ן (פ' בתרא דיומא)adam חולה מסוכן ציר לבשר וצריכין לשחות ולחלל שבת או לאכול נבלות דעת הראב"ד דשותהין לו ואל יאכל נבלה דאיסור שבת העשה לו כהיתר ולא יכול להציג נפשו באיסור קל שאין האנס אונסו בנפשו נהפרק לו להיתר ולא יכול להציג נפשו באיסור קל שאין האנס אונסו. כתוב עוד שם דהרב"ן פlige על הראב"ד בזה דהקשה על הראב"ד בקושי' השניה למה לא נאכל אותו איסור הקל דגבילה ותי' תירוץ אחר דגבוי נבילה עבר על כל מצית וצדית עי"ש. ומסיים בעל מנ"ח א"כ הכא נמי תלייא דין זה בפלוגתת הר"ן והרבאב"ד. והנה לפי דעת הר"ן פשיטה דבנ"ד עבר על לפ"ע ולא יכול בעצמו דעל לפני עור אינו עבר אלא פעם אחת בשעה שימושית לו או שולח לו החשבונות, ואם יחתום בעצמו עבר על כל ב' אותיות שיכתוב.

ואפיו לדעת הרaab"ד אפשר לומר דעתך לא קאמר הרaab"ד לעבור על איסור שבת אלא כשודאי צריך לעשות איסור אחר שלא נאנס עליו, אבל בספק אין ספק מוציא מיד ודי.

8. בשות'ת חלקת יעקב או"ח סימן קעא ד"ה זאת ועוד : זאת ועוד אחרת, כאשר הם טועמים טעם של חילול שבת, לשאת משא בשבת, עבירה גוררת עבירה וכמאמר ר' הונא, יומא פ"ז, כיון שעושה אדם עבירה ושונה בה נעשה לו כהיתר, ועוד מעט יפתחו חנותם ג"כ בשבת, ואפס עצור ועוזוב למחות בעם התועה מדרך ד', ואם החת"ס בתשו' ס' צ"ט האריך כי דבר זה אינו צריך לפנים, כי מצוה גדולה לתקן בעיר שיתופי מבאות ועירובי חצרות, ומטעם זה אנו מברכים על מצות עירוב, כי הברכה לא קαι על האיסור לטלטל ללא עירוב, רק קαι על המצווה והתיקון שע"י העירוב מותר לטלטל, ועי"ז ינצלו בני ישראל מחליל שבת, אשר ח"ז הוא ככופר בכל התורה כולה, והביא שם מה שאמרו במס' ביצה ט"ז, בההוא מרבען שהי' אסור לערב עירובי חצרות בי"ט שחיל לחיות בשבת, ואמרו עלי' שהוראותנו לקלקלוא במה שהחמיר, דכיון דמקלקל ב' רבים הימנו קלקלוא, ופירש"י דמקלקל ב' רבים ששוכחים ומטללים ללא עירוב, ומשמע מזה למצוה לבקש היתר מן התורה, כי אין לך שעת הדחק יותר מזה במה שרבים נכשלים. וגם בגמ' עירובין ס"ח, א"ל בר"ח לאב"י מבואה דעתך כי תרי גברי רברבי, קרבען, לא הי בו לא עירוב ולא שיתוף, והוצרך אב"י להתנצל עצמו על המכשלה שחתת ידו, וגם בגמרא עירובין כ"ה, גבי ההוא אבוריונקא דהוי לי' לריש גלותא, א"ל לר"ה ב"ח ליעבד מר תקנתא דלמחר נאכל נהמא וכו' עד קרי עלי' ריש גלותא "חכמים מה להרעד ולהיטיב לא ידעו", ואם ביום האלו' הי' המצווה כך גדולה לחפש ולהתир טלטל בשבת, על אחת כמה וכמה מה גדלה המצווה לחפש ולברר ולהתир טלטל בשבת ביוםיו אלו, ובפרט בהה מדינת אשכנז, בכך שלא תרד הידות ח"ז מטה בעניין זהירות ושמירת ש"ק.

9. שות'ת ישכיל עבדי חלק ב - או"ח סימן ד"ה ה) והנה : ה) והנה הגם דשם בסוף הכלבו מיתתי תש'ו רבינו האי בש"ז שיצא עליו ש"ר שנחשד בא"א וכו' ואח"כ הראה עצמו כי עשה תש'ו וכו' וכתב שורת הדין שאין לך דבר שעומד בפני התשובה יע"ש. וכ"כ הגאון החב"פ ז"ל שם במדונו יעוז". הנה כאן בנו"ד נראה דהגמ' שיקבל עליו לשוב בתשובה לא תועל לו להחיזרו לכשרותו. בלבד דרחוק הדבר שיתרצה להחיזיר כל הרבית שקיבל מעוזו. עוד זאת מאחר שזה דרכו ככל למו עושים בכל יום. גם שמייד ידע חומר האיסור. א"כ נעשה לו כהיתר. ואף שיבטל איזה ימיםשוב יחזור לסתורו. ואין אמון בו:

10. שות'ת ישכיל עבדי חלק ב - או"ח סימן ד"ה ו) וכיוצא : ו) וכיוצא בזה כ' הדב"מ שם בשם מהרש"ד"ם ז"ל או"ח ס' ל"ג וז"ל ראייתי מה שכתב בש"ז שהסכימו הציבור להעבירות וכו' שכיוון שנשבע שלא ישוב עוד לכיסלו אין דעתנו נוכה בזה. שה"ז קבלת חברות ולא תשובה וכו' הרשב"א והביאו ב"י ריש ה' שחייבת ז"ל ואם יראה בעיניהם ממיל ופושע ראוי שלא להחיזרו אף' בקבלת דברי חברות יודיע שהש"ז עומד במקום כהן וצריך שייא פרך נאה מנעו ריו' וגם כי אין דבר עומד בפני התשובה. מ"מ צריך הרבה לידע התשובה מה היא ושיתברר הדבר היטיב באופן שלא יהיה חשש כלל לתשובתו. כדי שיחיזרו לאומנותו וכולי' האי ואולי' עכ"ל. וכך ע"ז הדב"מ וא"כ בנ"ד שעבור על שבועת אשתו וכו' ושוב נשבע וכו' וחזר עוד טומאותו בו. איך נאמין אותו עוד וכו' כיון שכבר נעשה לו כהיתר וכו' כ' משפט' ז"ל ח"ב סימן ע"ה וכו'. ודון מינה ואוקי באתרין שהוא שנה ושילש ועדין עומד במרדו וכו' הרי תפלתו תועיבה כיון שהוא שנאי לפני המקומות והעומד בעזרתו הרי הוא בכלל מחזיק ידעו"ע. וגדול עונו מנסוא וכל ישראל נקיים עכ"ל. ואחד הרואה שכ' הדברים שדייר בקדשו הדב"מ ז"ל כולו איתנהו בנ"ד דהרי מעשים בכל יום הוא עבר על האיסור בשאט בנפש

בmeal ובمرד כי הרי מידע ידע חומר האיסור. וכ"ז זה דרכו סל' למו כל הימים. וא"כ ודאי שאין אמון בתשובה עד שתתברר הדבר שסביר החזיר כל אשר קיבל מעודו. והתמיד כמה ימים וחדשים שלא חזר לסתורו. ונראה לעין ש汇报 בתשו' באמת ובתמים. וכ"ז שלא ראיינו בו כ"ז הוא שנאוי למקום ותפלתו תועיבתך. וכל המחזק בידו "ה" בכלל מחזק ידע"ע וכו' וככל אשר דבר בקדשו הדב"מ ז"ל. גם הרב"ד ז"ל בהסכמה שם כתוב בדברים הללו ז"ל וכל המחזק בידו להיות ש"ץ חוטא ומחייב את הרבים וחטא הרבים תלוי בו. וכ"ש הש"ץ עצמו וכו' שהוא מחייב את הרבים להיות ש"ץ ומוכיח לומר לש"ץ זה שהוא עצמו יסתלק כי כן מצוה עליו שלא יוסיף על חטאנו פשע וכו'. ואם לאו חייבים כל הצבור לסלוקו. וכל המתנצל בסילוקו חטא הרבים ישא. וכל המתאמץ ומזרך לסלוקו זוכה ומזכה את הרבים וזכות הרבים תלוי בו עכ"ל. ומהrik'ו בשורש ל' כ' שהתפלה היא של הקהל שהיא במקום התמידין שהיו באים משל צבור. ואין ראוי שייה אדם שלווחם להקריב קרבן שלא מدعתם ורצונם. ומטע"ז כ' רבינו שמחה דאפי' יחיד יכול לעכב את החזנות וכו' ע"כ:

11. בש"ת משנה הלכות חלק יד סימן קט ד"ה ועל הטוענים : ועל הטוענים שכיון שנפרץ העניין של הליכה בערכאות הו"ל כתינוק שנשבה, או ח"ו עבר ושנה נעשה לו כהיתר וא"א למחות והוא"ל כshawggin, וכבר אמרתי ישתקע הדבר ולא יאמר ואדרבה האומרים כן הם הם הנוטנים יד לפרצות אלו בהתרtan ובלימוד זכות עליהם והלא אין אנחנו מדברין כאן מרעפארמער אלא משומר התורה המדקדקין על חוט השערה וכמשמעותן שואין זה על זה אם הם יראי ה', אבי הכלה על החתן ואם החתן על הכלה אם מדקדקין בהידורין ובחות השערה ואם יאמרו להם בדברים אחרים בעניין מו"מ שיגזלו משל אחרים או שילכו לערקאות לדון במקום ללכת לד"ת ודאי ימחו להם מחאות גדולות ויכו על קדוקם בסירוב וחרם ושמטה אותם הרבניים עצמן שכאן מלמדין זכות והם עצמן מוציאין סירובין וחרמות על הולכי ערקאות ולכן הדין בדין עם יראו שיותרו כמה וכמה יחזרו בהם ולא ילכו לערקאות והלא הכל תלוי ביד הרבניים וזה להתיר או להעלים עין ולסייע על מי שהتورה אמרה שאין לו חלק לעזה"ב וכמעט אין אישור בשו"ע המפרש כ"כ העונש החמור כמו איסור ערקאות ומסירה והקולר תלוי בצוארן וצריכין להזהיר שלא לעbor על חומר איסור של ערקאות, ועוד"פ הרי יודעים חומר האיסור אלא שבכאן יש לה עניין לנוקם בבעל האהוב לה ולכן הנקמה מביאה להחריב את ביתה ואת עצמה ואת משפחתה והיא בכלל תמות נפשי עם פלשתים.

12. בש"ת משנה הלכות חלק יד סימן קפב ד"ה באסיפה הרבניים : באסיפה הרבניים שנטקיימה בהיוטי שם יחד ראשי עם ונשאלו בכלל ובפרט הנני עכ"פ באחד ואשייבנו מיד ועל שאר הדברים אי"ה עוד חזון למועד. בהא מילתא שלאחרונה הקילו לעצמן מתחילה באיסור עד שנעשה להם כהיתר כדאמר רב הונא קידושין כיוں שעבר עבירה וشنאה הותרה לו פריך הותרה לו ס"ד אלא אימא נעשה לו כהיתר, והנה התייר לעצמן ללכת לערקאות של גויים לבקש צו שמירה (ארදער או פראטעקסאן בלע"ז) בטענה שאדם עשה דין לעצמו ולהציג עצמו אין צריך לילך לבקש היתר ב"ד ولكن אין זה בכלל הולך לערקאות של עכו"ם שאסורה תורה ואין זה בכלל מסור ח"ו אלא פשוט להציג עצמו וכבר מרגלא אפילו בפומיהו דרבנן שהcin.

13. באנציקלופדיה תלמודית כרך יח, [חשור על השבעה] טור קמה : ב) ויש שכתו אף על פי שלאו של שבועת שקר אין חמור בעניין בני אדם מאיסור גזלו26, החשור על הממון אין חשור על השבעה, שכיון שעדיין לא גזל אלא שהוא חוששים שעכשו בא לגזול ממנו זה, אם נחיבנו להשבע יפרוש אף מן הממון27, שאף על פי שבגזילת הממון ביקש לעbor איסור

אחד, לא יעבור שני איסורים, לגזול ולהשבע לשקר, ומשום כך יפרוש מכל האיסור²⁶². ודוקא כשהכבר גזל ממון אחר פסול לשבועה - עד שיביא ראייה שבעה תשבוחה²⁶³ - שכן שטעם טעם של איסור בגזילת הממון, אף איסור שבועה נעשה לו כהיתר, וישבע לשקר²⁶⁴, ומשום חומר זה לא יחזק הгазל הראשון - שקשה גזל הנاقل²⁶⁵ - וכשם של ישיב הгазל הראשון לא ימנע מגזל זה, שלא יעשה תשובה לחכאים²⁶⁶.

קונטרס

נעשה לו כהיתר

חלק ב'

בו יבואר מאמרי חז"ל ושאלות ותשובות על: עבר עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר.

1. **בתלמוד בבלי מסכת יומא דף פז עמוד ב:** תננו רבנן: עבירות שהתודה עליהן יום הכפורים זה - לא יתודה עליהן יום הכפורים אחר, ואם שנה בהן - צריך להתודות יום הכפורים אחר, ואם לא שנה בהן וחזר והתודה עליהן - עליו הכתוב אומר משלויכו כל שכן שהוא משובח, שנאמר תהיליםנא כי פשעי אני אדע ואולתו. רבי אליעזר בן יעקב אומר: כל שכן שהוא משובח, שנאמר תהיליםנא כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד. אלא מה אני מקיים כל כלב שב על קאו וגוו' - כדרבו הונא, אמר רב הונא: כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה - הותרה לו. - הותרה לו סלקא דעתך? אלא אםיא: נעשה לו כהיתר. ורקיר לפרט את החטא, שנאמר שמות לב אני חטא העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב דברי יהודה בן בא. רבי עקיבא אומר: אשרי נשוי פשע כסוי חטאה. אלא מהו שאמר משה ויעשו להם אלהי זהב - כדרבינו ינא. דאמר רבי ינא: אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, כסוף זהב שהרבית להם לישראל עד שאמרו די - גרם להם שייעשו אלהי זהב. שני פרנסים טובים עמדו להם לישראל, משה ודוד. משה אמר: יكتب سورחני, שנאמר במדבר כ' יعن לא האמנתם بي להקדישני. דוד אמר: אל יكتب سورחני, אהת קלקלה ואחת כסוי חטאה. משל דמשה ודוד למה הדבר דומה? לשתי נשים שלקו בבית דין, אהת קלקלה ואחת אכלה פג' שביעית, אמרה להן אותה שאכלה פג' שביעית: בבקשה מכמ', הודיעו על מה היא לוקה, שלא יאמרו על מה שזו לוקה. הביאו פג' שביעית ומלו בצוארה, והיו מכריזין לפניה ואומרים: על עסקי שביעית היא לוקה. מפרסמין את החנפין מפני חילול השם, שנאמר יחזקאל ג' ובשוב צדיק מצדקו ועשה על ננתתי מכשול לפני. תשובה המוחלטין מעכבות הפורענות, ואף על פי שנחמתם עליו גזר דין של פורענות. שלות רשות סופה תקללה, והרשות מקברת את בעליה, ערום נכנס לה וערום יצא ממנה, ולואי שתהא יציאה כבואה. רב כי הוה נפיק למדין דין אמר הци: בצבו נפשיה לקטלא נפיק, וצבו ביתיה לית הוא עביד, וריקן לביתיה אziel, ולואי שתהא ביהה יציאה. רב כי הוה נפיק לדינה אמר הци:

2. **בתלמוד בבלי מסכת יומא דף פז עמוד א:** רב צוטרא כי הוו מכתפי ליה בשבטה דrangleא הוה אמר משליכ' צ' כי לא לעולם חסן ואם נחר לדoor ודור. משליכ' ייח' שאת פנוי רשע לא טוב - לא טוב להם לרשעים שנושאים להם פנים בעולם הזה, לא טוב לו לאחאב שנשאו לו פנים בעולם הזה שנאמר מלכים א' כא' יعن כי נכנע (אחאב מלפני) מסורת הש"ס: [מןפנ'] לא אביא הרעה ביוםיו. משליכ' ייח' להטות צדיק במשפט - טוב להם לצדיקים שאין נושאין להם פנים בעולם הזה, טוב לו למשה שלא נשאו לו פנים בעולם הזה, שנאמר במדבר כ' יعن לא האמנתם בי להקדישני, הא אילו האמנתם بي - עדין לא הגיע זמן לפטר מן העולם. אשריהם לצדיקים, לא דין שהן זוכין אלא שמצין לבנייהם ولבני בנייהם עד סוף כל הדורות: שכמה בניים היו לו לאחר שרואין לישראל כנדב ואביהו, שנאמר ויקרא י' הנוגדים אלא שעמד להם זכות אביהם. אויהם להם לרשעים, לא

דיין שמחיבין עצמן אלא שמחיבין לבנייהם ולבני בנייהם עד סוף כל הדורות. הרבה בניים היו לו לכונן שרואין ליסמרק, כתבי, עבדו של רבנן גמליאל, אלא שחוות אביהם גרמה להן. כל המזאה את הרבים - אין חטא בא על ידו, וכל המחתיא את הרבים - כמעט אין מספיקין בידו לעשות תשובה. כל המזאה את הרבים אין חטא בא על ידו, מאי טמא - כדי שלא יהיה הוא בגיהנם ותלמידיו בגין עדן, שנאמר תהילים טז כי לא תעצב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחטא. וכל המחתיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה - שלא יהיה הוא בגין עדן ותלמידיו בגיןם, שנאמר משל' כה אדם עשה בדם נפש עד בור ינוס אל יתמכנו בו. - האומר אחטה ואשׁוב אחטה ואשׁוב. למה לי למייר אחטה ואשׁוב תרי' זימני? כדרב הונא אמר רב, דאמר רב הונא אמר רב: כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה - הותרה לו סלקא דעתך? אלא: נעשית לו כהיתר. אחטה ויום הכפורים מכפר - אין יום הכפורים מכפר. ל'ימה מתניתין שלא כרבי - דתניא, רבי אומר: על כל עבירות שבתורה, בין עשה תשובה בין לא עשה תשובה יום הכפורים מכפר! - אפילו תימא רבי, אגב שאני. - עבירות שבין אדם למקום וכו'. רמי ליה רב יוסף בר חבו לרבי אבاهו: עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר? והוא כתיב שמואל א' ב אם יחטא איש לאיש ופללו אלהים! - מאן אלהים - דינא. - אי ה'ci אימא סיפא: ואם לה' יחטא איש מי יתפלל לו? - ה'ci קאמר: אם יחטא איש לאיש ופללו - אלהים ימחל לו, ואם לה' יחטא איש - מי יתפלל בעדו, תשובה ומעשים טובים. אמר רבי יצחק: כל המקנית את חברו, אפילו בדברים - צריך לפיסו, שנאמר משל' ו' בני אם ערבת לרעך תקעת לך כפיך נוקשת בامرיך פיך... עשה זאת אפוא בני והנצל כי באת בכף רעך לך התרפס ורhub רעיך. אם ממון יש בידך - התר לו פסת יד, ואם לאו - הרבה עליו ריעים. (ואהmr) מסורת הש"ס: [אמר] רב חסדא: וכך ר' לפיסו בשלוש שורות של שלשה בני אדם, שנאמר איבר לג' ישר על אנשים ויאמר חטאתי וישראל העויתי ולא שווה לי. (ואהmr) מסורת הש"ס: [אמר] רב יוסף בר חנינה: כל המבקש מטו מבעלי אל יבקש ממנו יותר משלש פעמים, שנאמר בראשית נ' אני שא נא... ועתה שא נא ואמ מת - מביא עשרה בני אדם, ומעמידן על קברנו, ואומר: חטאתי לה' אלהי ישראל ולפלוני שחבלתי בו. רב ירמיה הוה ליה מילתה לרבו אבא בהדייה, אזל איתיב אדשא דרבו אבא. בהדי דשדי אמתיה מיא מטה זרזיפי דמיא ארישא. אמר: עשאוני כאשפה, קרא אנפשיה תהלים קיג' מאשפת ירים אביו. שמע רבי אבא ונפיק לאפיה, אמר ליה: השטא צריכנא למיפיק אדעתך, דכתיב לך התרפס ורhub רעיך. רבי זירא, כי הוה ליה מילתה בהדי איניש הוה חליף ותני לקמיה וממציא לה, כי ה'ci דניטי ונפיק לה מדעתיה. רב הוה ליה מילתה בהדי ההוא טבחא - לא אתה לקמיה. במעלי' ימא דכפורי אמר איהו: איזיל אני לפיסוי להה. פגע בה ר' הונא; אמר ליה - לה'ci קא איזיל מר? - אמר ליה לפיסוי לפלניא. אמר: אזל אבא למיקטן נפשא. אזל וקם עילויה, הוה יתיב וקא פלי' רישא, דלי' עיניה וחדייה, אמר ליה: אבא את! זיל, לית לי' מילתה בהדרן בהדי דקא פלי' רישא אישתמייט גרמא, ומחייב בקועיה, וקטליה. רב הוה פסיק סידרא קמיה דרבו, וכו'.

3. בתلمוד בבבלי מסכת מועד קטן דף צ' עמוד ב: רב הונא אמר: זה שעבר עבירה ושנה בה. רב הונא לטעמיה, דאמר רב הונא: כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה - הותרה לו סלקא דעתך? אלא אימא: נעשית לו כהיתר. אמר רבי לוי: אבל שלשה ימים הראשונים - יראה את עצמו כאילו חרב מונחת לו בין שני (יריכותיו) מסורת הש"ס: [כתיפוי], שלשה עד שבעה - כאילו מונחת לו כנגדו בקרן זיות, מכאן ואילך - כאילו עוברת כנגדו בשוק. - ולא של נשים לעולם מפני הכבד, אמר ר' נהרדען: לא שנו וכו'.

4. **בתלמוד בבלי מסכתקידושין דף כ עמוד א**: דאמר רב הונא: כיוון שעבר אדם עבירה ושנה בה - הוترة לו. הוترة לו סלקא דעתך? אלא העשית לו כהיתר. לא באת לידי עד שמכור את בתו, שנאמר: שםות כא וכי ימכור איש את בתו לאמה, ואע"ג דברתו לא כתיבא בהאי עניינה, הא קמ"ל: ניזבן איש ברתיה ולא ניזיף בריבيتها; מאי טעםא? ברתיה מגראע ונפקא, והא מוספה ואזלא; לא באת לידי עד שלוה ברבית, שנא': ויקרא כה וכי ימור אחיך ומטה ידו עמר, וסמייר ליה: אל תקח מאתו וגוו; לא באת לידי עד שמכור את עצמו, שנאמר: ויקרא כה וכי ימור אחיך ונמכר לך, לא לך לא לגר שנאמר: ויקרא כה לגר, ולא לגר צדק אלא לגר תושב, שנאמר: גר תושב; משפחת גר - זה עובד כוכבים, כשהוא אומר לעקר, וכו'.

5. **בתלמוד בבלי מסכתעריכן דף ל עמוד ב**: הריני בן עזאי בשוקי טבריא. אמר ליה ההוא מרבען לאבי: aicca למידרשיינהו לקולא ואיכא למידרשיינהו לחומרא, ממא דלקולא? אימא לחומראי לא סלקא דעתיך, מדאקיל רחמנא גביה; דתניא: דברים ט"ז כי טוב לו עמר - עמר במאלל, עמר במשתה, שלא תהא אוכל פט נקייה והוא אוכל פט קיבר, אתה שותה יין ישן והוא שותה יין חדש, אתה ישן על גבי מוכין והוא ישן על גבי קרקע, מיקן אמרו: הקונה עבד עברי, קונה אדון לעצמו. אדרבה, נחמיר עליה מדרבי יוסי ברבי חנינאי אמר רב יוסי בר' חנינא: בא וראה כמה קשה אבקה של שביעית, אדם נושא ונותן בפירות שביעית לסוף מוכר את מטלטליו, שנאמר: בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו, וכתיב: ויקרא כ"ה וכי תמכרו ממך לעמיטך או קנה מיד עמיטך, דבר הנקנה מיד ליד; לא הרגיש לסוף מוכר את שdotינו, שנאמר: ויקרא כ"ה וכי ימור אחיך ומכר מאחוזתו; לא באת לידי לסוף מוכר את ביתו, שנאמר: ויקרא כ"ה ואיש כי ימכור בית מושב עיר חומה. מי שנא התם דקאמר לא הרגיש, ומאי שנאanca דקאמר לא באת לידי? cdrav hona, damer rab hona: כיוון שעבר אדם עבירה ושנה בה - הוترة לו. הוترة לו ס"ד? אלא אימא: נעשית לו כהיתר. (לא באת לידי לסוף שלוה ברבית, שנאמר: ויקרא כ"ה וכי ימור אחיך וגוו, וכתיב: אל תקח מאתו נשך ותربית) לא באת לידי עד שמכור את בתו, שנאמר: שםות כ"א וכי ימכור איש [את] בתו לאמה. ואע"ג דברתו בהאי עניינה ליתא, ניחא לאיניש דלייזבן ברתיה ולא ניזיף בריבيتها, דאילו התם מגראע ואזלא, ואילוanca קא מוספה ואזלא. מסורת הש"ט: [לא באת לידי לסוף שלוה ברבית, שנאמר: ויקרא כ"ה וכי ימור אחיך וגוו, וכתיב: אל תקח מאתו נשך ותربית]. לא באת לידי לסוף שמכור את עצמו, שנאמר: ויקרא כ"ה כי ימור אחיך עמר ונמכר לך; לא לך לא לגר, שנאמר: לגר; ולא לגר צדק אלא לגר תושב, שנאמר: לגר תושב; משפחת גר - זה העובד כוכבים, כשהוא אומר: או לעקר (משפחת גר) - זה הנמכר וונעשה משות לעבודת כוכבים עצמה! אל: הא אהדריה קרא, ותנא دبي רבוי ישמעאל: הוואיל והלהר ומכר עצמו לעבודת כוכבים איזחה אבן אחר הנופל? ת"ל: (ויקרא כ"ה גאותל עולם תהייה לו וביוובל יצא) מסורת הש"ט: [גאולה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו]. אימא: גאולה תהיה לו דלא ליטמע בעובדי כוכבים, ולעולם לעניין פדיינו נחמיר! אמר רב נחמן בר יצחק, כתיב: ויקרא כ"ה אם עוד רבות בשנים, וכתיב: ויקרא כ"ה אם מעט נשר בשנים, וכי יש שנים מרבות ויש שנים מועטות? אלא נתרבה כספו - מכסף מקنتهו, נתמעט כספו - כפי שנייו. אימא: היכא דעבד תרתי ופיישי ארבעי, ליתב ליה ארבע מסוף מקنتهו, והיכא דעבד ארבע ופיישי תרתי, ליתב ליה כפי שנייו! א"כ, נכתב אם עוד רבות שנים, מיי בשנים? נתרבה כספו בשנים - מכסף מקنتهו, נתמעט כספו בשנים - כפי שנייו. אמר רב יוסוף: דרשינו רב נחמן להני קראי כסינו.

6. **בilkhot שמעוני משל רמז תהקסא**: ירא את ה' בני ומילך עם שונים אל תתערב, א"ר יצחק אלו שונים הלכות, פשיטה מהו דתימא שונים בחטא וכדרב הונא אמר רב הונא כיוון שעבר אדם עבירה ושנה בה הוترة לו, הוترة לו סלקא דעתך, אלא אימא העשית לו כהיתר קמ"ל. ד"א ירא

את ה' בני ומלך. מהו ומehr המליכתו עלייך, ד"א מלוך על מלך זה יצר הרע שנקרא מלך שנאמר ובא אליה מלך גדול, ד"א ומehr מן המלך, יכול אם יאמר לך לך עובודת אלילים שתשתמש לו תיל' יראה את ה', וכן נבוכדנאצ'r אמר לחנניא מישאל ועזריה לעבוד עובודת אלילים ולא שמעו אלא אמרו לו לאלהר לית אנחנא פלאחין ולצלם דהבא די הקמת לא נסгод, אמר לו נבוכדנאצ'r הצדא שדרך מישך ועובד נגנו, אתחמול כל מי שהיה מבקש ליקח לו ע"א היה הולך לירושלים שנאמר ופסיליהם מירושלים ומשומרון וعصשו אתם להצדות ע"א שלי, עם שונים עם אותם שאומרים שני אלוהות בעולם, אל תתערב שטספן ליאבד מן העולם שנאמר והיה בכל הארץ פי שנים בה יכרתו יגעוו והשלישית יותר בה אלו ישראל שכתוב בהם יהיה ישראל שלישיה. ד"א מהו ומehr כל מי שהוא ירא מן הקב"ה סופו להעשות מלך, ממי אתה למד מאברהם אבינו שנאמר כי עתה ידעת כי ירא אלהים אתה ונעשה מלך. א"ר ברכיה הכהן בש"ר חלבו כתיב אל עמק שהוא עמק המלך עמק שהושוו הכל ונטלו עצה וקצתו ארצים ועשו כסא והושיבוו מלך עליהם, וכן יוסף אומר את האלים אני ירא ונעשה מלך, וכן משה כי ירא מהביט אל האלים ונעשה מלך שנאמר ויהי בישורון מלך. אומר לרשות צדיק אתה, א"ר אלעזר כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוביין שבמי אמן מקולין אותו שנאמר אמר לרשות צדיק אתה יקבחו עמים יעצמוו לאומים, ואין קוב אלא קלה שנאמר מה אקוב, ואין לאום אלא עוביין שנאמר ולאם מלאם יאמץ; ולמוכחיםنعم ועליהם TABOA ברכת טוב, תניא רבינו אמר איזוזי דרך ישירה שיבור לו האדם, אהוב את התוכחות שכל זמן שהתוכחות בעולם נחת רוח בעולם טובה וברכה באה לעולם ורעה מסתלקת מן העולם שנאמר ולמוכחיםنعم, ויש אמרים יחזק באמונה יתרה שנאמר עני בנאמני ארץ לשבת עמיד, א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן כל המוכחים את חברו לשם שמים זוכה לפalgo של הקב"ה שנאמר מוכחים אדם אחר, ולא עוד אלא שמוסכים עליו חוט של חסד שנאמר חן ימצא הכן בחוץ מלאכתר ועתה بشדה לך, תנוי רבנן אשר בנה. אשר נטע, אשר ארש למדתך תורה דרך ארץ שיבנה אדם בית ויטע כרם ואת"כ ישא אשה, אף שלמה אמר בחכמתו הכן בחוץ מלאכתר ועתה בשדה לך זה כרם ובית, ובנית ביתך זו אשה, ד"א הכן בחוץ מלאכתר זו מקרה, ועתה בשדה לך זו משנה, ובנית ביתך זו גمرا, ד"א הכן בחוץ מלאכתר זו מקרה ומשנה, ועתה בשדה לך זו גمرا, ובנית ביתך אלו מעשים טובים, ר' אלעזר בנו של ר' יוסי הגלילי אומר הכן בחוץ מלאכתר זה מקרה משנה וגמרה, ועתה בשדה לך אלו מעשים טובים, ובנית ביתך דרוש וקיים שכיר: אל תהיע עד חנום אלו ישראל אתם עדי נאם ה', ברער זה הקב"ה רעך ורע אביך אל תעוזב, והפתית בשפטיך מאחר שפטיתם אותו בסיני ואמרתם כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע על סוף ארבעים יום אמרתם לעgal אלה אלהיר ישראל, א"ר אחא הדא רוח הקדש סניגוריא היא מלמדת [לכאן ולכאן], אומרת לישראל אל תהיע עד חנום, ואמרת להקב"ה אל תאמר כאשר עשה לי כן עשה לו, א"ר יצחק כתיב והמהcadם עברו ברית, ברם הכא כי אל אני ולא איש, ראוון היה יודע לשמעון סהדי אמר ליה אל תסחד להדין סהדותא, אמר ליה אין, שנכננס לדין וחזרת רוח הקדש אמרה לו והפתית בשפטיך, מאחר שפטיתם אותו בשפטיך והכנסת אותו לדין וחזרת בר למחר אתת סהדי לראובן גבי שמעון מה יעשה כאשר עשה לו אל תאמר כאשר עשה לי כן עשה לו אשיב לאיש כפועל ולא נתנה תורה איפופסן אם לא יגיד ונשא עונו: על שדה איש עצל עברתי, אמר רב חדא אמר רב ירמיה ברABA זה אחז ועל כרם אדם חסר לב זה מנשה, והנה עלה כלו קמשונים זה אמון, כסו פניו חרולים זה יהוקים, וגדר אבינוי נהרסה זה צדקיה שנחרט בית המקדש בימי, ד"א על שדה איש עצל עברתי, אמר רב הונא הרי שקנה שדה וקנה כרם קרי איש וקרי אדם וקרי עצל מה הנייה יש לו, אלא על שדה איש עצל עברתי זה אדם הראשון, ועל כרם אדם חסר לב זה כוה, א"ר הונא היכן מצינו שנקראת כוה אדם, שכן מצינו כתפארת אדם לשפט בית, והנה עלה כלו קמשונים וקוץ ודרדר תצמיח לך, כסו פניו חרולים בצעת אפייר תאכל לחם, וגדר אבינוי נהרסה וישלחו ה' אלהים מגן עדן, ד"א על שדה איש עצל עברתי קנה שדה

וקנה כרם ולא عمل בהם נקרא עצל, [כן ת"ח אם אינו נשא ונוטן בתורתו סופו] להניח שנים שלשה דברים בפרשה, והנה עלה כלו קמשונים שմבקש פירשו של פרשה ואינו מוצא, כזו פניו חרולים וגדר אבני נהרסה מתוך שלא عمل בהם הוא יושב ומטמא את הטהור ומטהר את הטמא פורץ גדרן של תלמידי חכמים ומה ענסו של זה, שלמה פירש אותו עלי' בקבלה ופורץ גדר ישכנו נחש:

7. בילקוט שמעוני משל רמז תתקסא : אמר רב יהודה אמר רב כל המלמד תורה לתלמיד חכם שאינו הגון נופל לגיהנום שנאמר כל חסר טמון לצפוני תאכלתו אש לא נופח ירע שריד באهلנו ואין שריד אלא תלמיד חכם שנאמר וברידים אשר ה' קורא: - כלב שב על קאו, שננו רבותינו עבירות שהתודה עליהם ביום הכפורים זה לא יתודה עליהם עליהם הכפורים אחר, ואם שנה בהם צריך שתודה עליהם, ואם לא שנה והתודה עליהם עלי' הכתוב אומר כלב שב על קאו, ר' אליעזר בן יעקב אומר כי' הר' הונא כיון שעבר אדם עבירה ו שנה בה נעשית לו מקיים כלב שב על קאו, כדרב הונא זא' ר' הונא אין יצר הרע מהלך לצדדין אלא באמצע פלטיא, ובשעה כהיתר: ראית איש חכם בעיניו, א'ר אמי אין יצר הרע מהלך לצדדין אלא אמר הדין דידי, מה טעם, שהוא רואה אדם משתמש בעיניו מתקן בשערו מטלה בעקביו הוא אומר הדין דידי, מה טעם, ראית איש חכם בעיניו תקופה לכיסיל ממנו, א'רABA כל מי שמתתקן את יצרו בנסיבותיו סופו להיות מותח עליו בזכותו,מאי טעמא, מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מנון:

8. בר"ף מסכת יומא דף העמוד ב : ת"ר אדם שיש בידו עבירה ומתודה וחזר בה למה הוא דומה לאדם שתופס שרצ בידו שאפי' טובל בכל מימות שבימים לא עלתה לו טבילה זרקו מידו מיד עלתה לו טבילה שני' ומודה ועוצב ירוחם ואומר נשא לבבנו אל כפים אל אל בשם: תניא עבירות שהתודה עליהם יה' זהה לא יתודה עליהם יה' אחר ואם שנה בהן צריך שתודה עליהם ואם לא שנה בהן והתודה עליהם עלי' הכתוב אומר כלב שב על קיאו כסיל שונה באולתו רב' אליעזר בן יעקב אומר כל שכן הר' זה משובח שנאמר כי פשעי אני אדע אלא מה אני מקיים כלב שב על קיאו כדרב הונא דאמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה אחת ושנה בה הותרה לו ס"ד אלא אימא נעשית לו כהיתר: צריך לפרט את החטא שנאמר חטא העם הזה חטא גודלה ויעשו להם אלהי זהב דברי ר' יהודה בן בבא ר' עקיבא אומר אינו צריך אלא מה אני מקיים ויעשו להם אלהי זהב כדרא' ינא' דאמר ר' ינא' אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע בשבי סוף זהב שהשפעת להם לישראל עד שאמרו די' הן גרכו להם לעשות אלהי זהב: מפרשין את החנפים מפני חלול השם שנאמר ובשוב צדיק מצדקתו וגוי כל המזכה את הרבנים אין מספיקין בידו לעבור עבירה כדי שלא יהו תלמידיו נוחלין העולם הבא והוא יורד לשאול שני' כי לא תעוזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחחת וכל המחייב את הרבנים אין מספיקין בידו לעשות תשובה שלא יהו תלמידיו יורדין לשאול הוא נוחל העולם הבא שני' אדם עשוק בדם נפש עד בור ינוס אל יתמככו:

9. ברא"ש מסכת יומא פרק ח סימן יז : גרשין בפ' סדר תעניות (דף טז א) תננו רבנן אדם שיש בידו עבירה ומתודה ואיינו חוזר בה למה הוא דומה לאדם שתופס שרצ בידו שאפי' טובל בכל המימות שבימים לא עלתה לו טבילה זרקו מיד עלתה לו טבילה שנאמר מודה ומודה ירוחם ואומר נשא לבבנו אל כפים אל אל בשם: תניא עבירות שהתודה עליהם יה' יום הכפורים זה איינו מתודה עליהם יה' יום הכפורים אחר ואם לא שנה עליהם עלי' הכתוב אומר כי פשעי אני אדע שב על קיאו וגוי. רב' אליעזר בן יעקב אומר כל שכן הר' זה משובח שנאמר כי פשעי אני אדע וחטאתי נגד תמיד. אלא מה אני מקיים כלב שב על קיאו כדרב הונא דאמר רב הונא כיון שעבר

אדם עבירה ושנה בה הותרה לו. הותרה לו סלקא דעתך אלא אימא נעשית לו כהיתר. וצריך לפרש את החטא שנאמר أنا חטא העם הזה חטא גדולה ויעשו להם אלה זhab דברי רב' יהודה בן בבא. רב' עקיבא אומר אין צריך אלא מה אני מקיים ויעשו להם אלה זhab דברי ינאי דאמר רב' ינאי אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם בשביל כסף וזhab שהשפעת להם לישראל עד שייאמרו ذי גרים להם לישראל לעשות להם אלה זhab. מפרשמן את החנפים מפני חילול השם שנאמר ובשוב צדיק מצדكتו ועשה על נונתתי מכשול לפניו: - [דף פז ע"א] כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו כדי שלא יהו תלמידיו נוחלי לעלם הבא והוא יורד לשאול שנאמר כי לא תעזוב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחטא. וכל המחתיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה שלא יהו תלמידיו יורדים לשאול והוא נוחל העולם הבא שנאמר אדם שעוק בדם נפש עד בור ינוס אל יתמכנו בו:

10. **ברש"י מסכתקידושין דף מ עמוד א**: אין לו פירות - אין נפרען ממנו יותר מכדי רשותו. - עבירה שעוסה פירות - כגון חילול השם שאדם חשוב עובר עבירה ואחרים למדין ממנו לעשות כן. - מחשבה שעוסה פירות - שקיים מחשבתו ועשה. - מצרפה למעשה - ונפרעים ממנו אף על המחשבה. - עולא אמר - הא דכתיב פרי מחשבותם בעובר ושונה כתיב כי הדר מהרהר לעשות מצטרפת למעשה ואף' לא עביד לה אין חזרתו לשם שמים אלא שלא הוצרך לה כדרך הונא דאמר נעשית לו כהיתר. - ואת שם קדשי לא תחלו - הינו פרהסיא שהרואה מזלזל בכבוד המקומות. - ילبس שחורים - שלא יראה עצמו בכבודו אולי ירך לבבו בכך וגם אם יחטא אין אדם נותן לב לפיו שאינו חשוב בעיניהם لكن ילبس שחורים. - אין עושין לו כחנוני - המקיף לאדם פעמים רבות וגובה כל הקפותיו יחד אין עושים קר מלמעלה למחליל השם אלא נפרען מיד. - שם היהת - כף המازנים שcolaה ויש באחד העונות חילול השם מכريع את הCPF לחובה והאי מקייפין לשון עיוני כמו אין מקיפין בבעוי (חולין דף מו:) אקפינחו ואיידמו (שם / חולין/ דף נ) שמדובר זו אצל זו ומיין אם דומות.

11. **ברש"י מסכתערכין דף ל עמוד ב**: אבקה של שביעית - הסוחר בפירות שביעית ולהכי קרי לה אבק שאין זו עיקר מצוותה של איסור שביעית. - וסמייך לה וכי תמכרו ממכר - ודרשי סמכין והכי אמר רחמנא אם לא תשמרו מצוות יובל סופכם למכור מטלטין וכלי תשמש. - לא הרגיש - לא נזדע לשוב מן העבירה. - לא באת לידי - משמעו שלא עלה על לבו שיהא עשה שום עבירה. - נעשית לו כהיתר - דומה בעינוי כהיתר הלך ברישא דלא עבר עדין אלא פעם אחת תנוי הרגיש דמשמע שהיא יודע ונונטן אל לבו שהיא עובר אבל לא נרתע מן העבירה ועשה ובפעם שנייה תנוי לא באת לידי שאפילו על לבו אין עולה שתהא עבירה.

12. **חידושי הרמב"ן מסכת בבא מציעא דף ה עמוד ב**: מגו חדש אמוננו חשיד אשבועתא לא אמרין. תמהני אי הכל הגזלנים ומלו' ברבנית יהו נאמני בשבועתה ולעליל (ה' א') אמרין לישתבע גזלן הוא בתמיה, ותנן נמי (שבועות מ"ה א') היה אחד מהן משחק בקוביא ומלה ברבנית ומפריחי יונים וסוחרי שביעית שכגדו נשבע ונוטל, ובפרק הגוזל עצים (ק"ה ב') נמי אמרין דכופר בפקdon שנעשה עליו גזלן וקנאו משעת כפירה איפסיל ליה לשבועה וכדאמרין נמי בשמעתין דפסול לעדות וה"ג פסול לשבועה, וממאי היא אמרת דעת"ג חדשلن אמןונא לא חשידין לה אשבועתא, ואפשר גזלן שגזל גזלה פעם אחת ועכשו נתחייבسبوع אין מוסרין לו אותה שבועה, מפני שכבר גזל פעם אחת ועכשו אנו חוששים שהוא הוא שונה בה ונעשה לו כהיתר, משומ שבועה לא מנע שחיי בשבייל חומר שבועה זו לא יחזיר ממון הגזל הראשון

וכשם שלא ישיב הגזל הראשון לא ימנע מגזל זה ולא יעשה תשובה לחצאיו, אבל זה שלא גזל פעם אחרת אלא שיעכשו אנו חוששין שמא כופר במנון הוא או מחייבת ליה שבועה דהוו ליה תרי חומרי במלטה פריש מכללה איסורה, אבל כיוון דעתים טעמא דאיסורה ופקר במנונה חסיד אשבעתא, ורק כתוב בתוספות בשם ר"ת ז"ל.

13. בספר שער תשובה לרביינו יונה שער א ד"ה ה השנית : ה השנית - כי השונה בחטאנו תשובתו קשה כי נעשה לו החטא כהיתר, ובזה כבדה מאד חטאנו, כמו שנאמר (ירמיה ג, ה): "הנה דברת ותעש הרעות ותוכל" - ביאור "ותוכל", כי הרעות נעשות לך כהיתר וכדבר שהוא ביכתך וברשותך, מלשון: "לא תוכל לאכול בשעריך" (דברים יב, יז), שתרגומו: לית לך רשו. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושים מ א): כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם) על איש שעבר עבירה ושנה בה, כי מכאן ואילך אם יחשוב לעשות העבירה ונאנס ולא עשה, מחשבתו הרעה מצטרפת למעשה, ועליו נאמר (ירמיהו ז, יט): "הנה אני מביא רעה אל העם הזה פרי מחשבותם".

14. בספר שער תשובה לרביינו יונה שער א ד"ה לח להיות : לח להיות העבירות הקלות חמורות בעינו לארבעה פנים: האחד - כי אין לו להבט לקטנות העבירה, אבל יביט לגדלות מי שהזהיר עליה. והשני - כי היצר שלט בעבירות הקלות, ואולי תהיה זאת סבה לה תמיד בהן ואז יחויבו גם הן כחמורות בהចטרף עונש כל עם, ומשלו על זה מחוט של nisi שהוא נרפא וחלוש, וכאשר יכפלו אותו כפליים רבים יעשה עבות חזקה. השלישי - כי בהתמדתו על העבירה נעשית לו כהיתר, ויפרוק עליה מעליו, ולא ישתרם ממנו, ויחשב עם פורקי עול וכופרים ומשומדים לדבר אחד. והרביעי - כי אם נצחו היצר בדבר קטן, ינצחו מחר בדבר גדול, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קה ב): כל המשבר כלים בחמתו יהיו בעודה זרה, שכן דרכו של יוצר הרע, היום אומר לו עשה לך ולמחר אומר לו לך עובוד עבודה זורה ונאמר (בראשית ד, ז): הלווא אם תיטיב שאת, פירוש: למה נפלו פניר, הלווא אם תיטיב מעשיר ותשוב אליו - שאות, פירוש: תשא פניר, מלשון: כי אז תשא פניר ממום (איוב יא, טו). ויש לפרשו מלשון סליחה. ואם לא תיטיב לפתח חטא רובץ - אם לא תשוב מאשר חטא, לא העון אשר בידך לבדו ילין אחר, כי היצר רובץ לפתח להחטיא אותך בכל אשר תלך, ונוץח אותך תמיד אחרי אשר נצח אותך, ויקוש לך וגם נלכדת ולא שבת. ואילך תשוקתו - להדייך, ואורב לך בכל עת. אתה תמשל בו - אם תרצה להtagבר עליו. על כן תענש על החטא אחרי אשר נתתי לפניך היכולת לכבות את יציך.

15. בספר אורחות צדיקים שער התשובה ד"ה השביעי צרייך : השביעי צרייך שידעו להתחזק מאד ולסבול סבל גדול להימנע מן הרע אשר הרגיל בו, כי זה דבר פשוט מאד: עבירה שהורגאל בה כל ימי נועשית לו כהיתר (יומא פו ב), וקשה לו מאד לפרש ממנה. ועל כן צרייך אדם חיזוק גדול וגדלים גדולים לפרש ממה שהורגאל, וצרייך הסכמה גדולה בכל לבו ובכל נפשו להימנע. יסיר הרגל מלבו אליו לא הrogate, וירגיל וימאסו בלבו הרעות, כמו שנאמר (יואל ב יג): "זוקרעו לבבכם ואל בגדייכם". וכשהחוטא קובע בלבו אליו השבעה ענינים, אז הוא קרוב בדרך התשובה.

16. בשו"ת הרמ"ז סימן נא ד"ה תשובה גרסין : תשובה גרסין בפ"ק דחולין אמר' רבא ישראל מונר אוכל נבלו' לטייאון בודק סכין ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו. ופיר' התוספות ז"ל וכן הביאו המרדכי דלא חייבין שמא ישאה ידרום דהא לא שבק היתרא ואכיל איסורה ואף' הוא לא יכול ממנה דחייב אלפני עור לא תנתן מכשול ואף' אין אחר עומד על גביו ולא יוצא ונכנס ע"כ והוסיף על זה הרא"ש ז"ל שלא אמרין כיון חדש ביה כהיתרא דמי ליה ע"כ ואין להקשות דמהיכא

תיסק אדעתין למייר דמשום חדש ביה ידמה לו להיתר כיוון דבואר לתיאנון עסקין והיינו דכי לא משכח היתר אבל איסור כפרשי ז"ל אבל כל כמה دمشق למכיל היתרא אבל זהה בודאי מפני שהוא יודע שהנבללה אסורה אלא דכי לא משכח אחרינא יצחו תוקפו ומכשילו. דהא לאו מילתא היא דה"פ אע"ג דבעלמא אמרין כיוון שעבר אדם עברה ושנה בה נעשית לו כהיתר היינו דוקא בני שעבור עבירות לשמה ממש דשביק היתרא נגראה בהדי' מא' האשא נקנית אבל הא' דק' לנ בגויה דכל כמה دمشח היתר לא אבל איסור לא אמרין דכהתרא דמי ליה דא"כ מה להיתר מה לה איסור. ומכאן למד הרשב"א ז"ל דכל דעתך לתיאנון נאמן אף על אותו הדבר בעצמו נגרא' מאותה שאלה של הקצב שנשבע שלא לשחוק שהובא' בב' י"ד ס' ק"ט וכן פסקו בעל המפה וז"ל משם הרשב"א עובר עבירה לתיאנון לא מיקרי חשוד. וגדרלה מזו פסק מהרי"ק בדיני שחיטה סעיף ב' דאפשרו שחת בינו לעצמו והוא בידו ב' סכינים אחד פגום ואחד בדוק ואמר שביפה שחת נאמן. יותר על כן כת' הרשב"א בתשובותיו בדיני שחיטת ס' ב' דאפי' נמצא בשר בידו במקומות שיש מקולין של גוים ושל ישראל ואמר שמן ישראל קנה נאמן. וכולם כאחד נימוקם עם דלא שביק היתרא. ולא תיקשי על הרשד"מ ז"ל מההיא דתנן בהלוקח פירות האומר למי שאינו נאמן על המעשיות קח לי מי שהוא נאמן ממי שהוא מעשר אינו נאמן. דההמם אירי דוקא על מי שמייקל בדמאי ואני מחשבו לאיסור משא"כ באוכל איסור לתיאנון. והנה מכל זה שכtabti משמע בהדי' דאין לדון את העוש' לתאות יצחו לחשוד לבלי האמיןנו. וא"כ גם נידון דין לא גרע. ועוד יש לי להביא ראייה מדיקון דברי הרמב"ם ז"ל שכtab בסוף פ"א מה"מ וא"ל המתארח אצל ב"ה וגורר עד ואם הוחזק שאינו כשר ולא מדקדק בדברים אלו אסור להתארח אצלו ואם עבר ונתארח אצלו אוכל בשר ואני שותה י"ן על פי עד שייעיד לו אדם כשר עליהם ע"כ דיקא דאמר שהוחזק שאינו כשר ולא מדקדק בדברים אלו כל' דלא חייש עלייה. ומה שכת' עד שייעיד לו אדם כשר אע"ג דקי"ל כרשב"ג דעל שלו אינו נאמן אבל נאמן על אחרים כאשר הוא עצמו ז"ל פסק כתיה בכמה דוכתי וכן הרשב"א בשאלת ס"ד וא"כ אמא צרייך אדם כשר. י"לadam כשר דיקא רהינו כשר להיעיד ולא פוקוי אשתו שהיא בגוף ובני ביתו. אי נמי י"ל דבשר דוקא קאמר ולא משום דדין ה כי אלא משום קנסא כההיא דברו دمشום קנס הוא שעבוד. והיינו מפני שהוא אמר שאסור אפילו לתארח אצלו כההיא דתנן בפ"ב דמאי המקבל עליו להיות נאמן אינו מתארח אצל ע"ה. הילכך כי עבר ונתארח מצרכין ליה למחדר בתר אדם כשר כי היכי דלא יתאכון זימנא אחרים' בבית עובי עבירה. והיינו-DDIK בלישני' אינו אוכל בשר ולא קאמר אסור לו לאכול והשתא דأتית להכוי בכוי האי גונא נ"ל לתרץ מה שהוקשה למורה"ק ז"ל ב"ב בסימן ק"ט אהיה דקי"ל כרשב"ג דנאמן על של אחרים דהקשה הוא ז"ל מההיא דתנן בפ"ד דמאי הלוקח פירות ממי שאינו נאמן וגוי עד אמר לו אחר שאינו נאמן מעושרין הון אוכל על פיו חשכה מ"ש לא יכול עד שייעשר וכו' הקש' ליה דאמאי כי אמר ליה אחר לא יאכל במ"ש עד שייעשר והוא ק"ל דחשיב נאמן על אחריו. ואין לומר דההיא מתניתין ATIYA CR"M דאם החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו ולא ק"ל כתיה. דהא הרמב"ם ז"ל פסקה ב"ב מהל' מעשר. והנich הדבר בצח"ע והנה אחר כך יגעתי ומצאתה בה' עדות פ"א אשר שם פסק הרמב"ם כרשב"ג והשיג עליו הראב"ד באותה משנה של הלוקח וכתב על זה ה"כ"מ וז"ל י"ל דשאני ההיא דאייכא למיחש שמא אמר לו כך כדי שלא ימנע מלأكل בשבת ע"כ ובמחילה מכובדו לא נהירא לי תירוץ זו חדא דהיכא תיסק אדעתין חששה זו והלא אפי' החשוד בעצמו שמכר את התבואה אמרין דנאמן ופירשו בירושלמי دمشום דאיימת שבת עלייה לא משקר ומ"ש על המעד על של חבירו דאפי' בחול אמרין דנאמן חזקה אין אדם חוטא ולא לו וכ"ש בשבת דמירמת מעבור עבירה. ועוד הא אמרו בירושלמי וכן פסקו הרמב"ם בפ"ב دمشורות שאפי' היו לו פירות אחרות מתוקנות מאותו המין אף"ל יאל' מאותן שהעידו עליון ואי איתא דאייכא צד חששא למה לנו למיקל קולא זו אחר שיש לו פירות אחרות למיכל. ואני בחפשי דברי בעל לחם משנה בפ"א דה' עדות מצאת שgam הוא ז"ל הקשה

נגד הכל"מ ההשגה הראשונה שהשגת עליו. אבל הוא רצה לתרץ הקושי אדההיא דדמאי וכותב ז"ל ונ"ל לתרץ דבעני דמאי לא האמין שם לע"ה על של חבירו משום דהוא סובר ודאי דכיוון חבירו מכיר לא היה מעורר אם לא היה מעורר שלא היה נוטן תקלת לחבירו שייכל דבר שאין מעורר ולכך כיוון דמשמעו לה שהוא מעורר מורה היתרא ומיד על כך. וכיון דaicא ע"ה מעורר ואיכא דלא מעורר אויל שזה המעד הוא מן המעשרין וחבירו שמכר הוא מן שאין מעורר וטעמא הוא שסובר שחבירו כמותו דבודאי לא מכיר א"כ עשר ולכך מעיד עכ"ל. ובאמת כל השומע יתמה על תירוץ זהה דלא ידע מהיכא אתיא אליה דחילוק שמחلك בין המעד למוכר להחזיק לזה שהוא מן המעשרין ולדעת לזה לבلتி מעשר דהא בהדייא תנין הלוקח פירות מי שאינו נאמן וגוי עד אמר לו אחר שאינו נאמן וא"כ מה בין זה לזה כיוון דבתריהו תנין אינו נאמן. ותו כיוון דאיתא ע"ה שאינו מעורר אין עיד זה achter על המוכר שלו עשר אם איינו יודע מה טיבו וכ"ש דלא משקר בדבריה. ועוד איך יחשוב זה המעד שבודאי חבירו עשר לבלי תת תקלתו כיוון לлокח והלא כבר הי יודעים שככל הקונה מע"ה חייב לעשר וא"כ בודאי שלא יחש על תקלתו כיוון שיודע שהחלוקת ישר. لكن נראה לע"ד לתרץ בהיא שתירצתי על דברי הרמב"ם דה' מאכלות אסור' והיינו דה' קי"ל דסת' תבואה ביד ע"ה בחזק' דמאי היא דמשום הכי חייבו לлокח מהם שיעשר הילך כי שכח מעשר א"ג דכי שאל מנייהו בשבת לא משקרי גזרו שלא יאכל במ"ש עד שיעש' כדי דלא ליתו לאערומי ולומר' שוכחים היינו דוגמא' דשכח כירה על גבי קדרה גזרו ג"כ על יאכל עד מ"ש בקדאי שיעשה ממשום הערמת דשכח אני וכיוון ציריך אדם לומר בתוך ביתו וחדא מן ההכנות הי לעשר כל מה שיאכל בהיא דתנין ב' דברים ציריך לא יחוור ויעשר ויש לי ראי' גדול' לדברי מה שאמרו בירושלמי דעתמא שאפלו החשוד נאמן על שלו בשבת הי ממשם דאיתמת שבת עלייה וקי"ל טובא דא"כ בריא לנ' דamat קאמר וא"כ אמא' הצריכו לחזר ולהשר למן' שאלא מחוורתא כדשנין דלא אמרין הכי משׁו' שהדיין קר אלא ממשם קנסא וגזרה. גם בזה יתישב דבר אחר והוא כי הלא הראב"ד ז"ל השיג על הרמב"ם בפי' ב דה' מעשר שם פסק הרמב"ם כרשב"ג והרא"ב סבירא ליה. דהילכתא הכר"מ. והנה הרמב"ם בראשו הפטיר פסק בהיא דлокח וא"כ תמייה לאר לא הרגיש בזה הראב"ד להשיג עליו דידייה אידייה. אלא דהוא ידע שפיר דהיא דהлокח לא ממשם דינא קא מיתניא אלא ממשם קנסא ואף' רשב"ג מודה בה. ועוד יש לנו מעיד לנ"ד ההי דתנין בפ' עד כמה החשוד על השביעית אינו חשוד על המעשרות אמרין בגמרה דעתמא הי ממשם דשביעית קיל טפי' דלא בעיא חומה ומעשר כיוון דבעיא חומה חמיר ליה ומכאן למדוי הפטרים שהחשוד על הקל לא הי חשוד על החמור. והכא נמי בנ"ד נימא דכיוון דשתית'ת סתם ינמ' בעיר חמיר טפי' דהוי מכעיס' דשביק היתר' והשותהו בדרך הוי לטייאון א"כ הוי ליה חשוד על הקל ולא נחשדנו על החמור. וא"ג דהנתם הווין תרי מיל' שביעית ומעשר והכא לא הוי אלא חדא מילתא מ"מ לא שנא כיוון דבה גופה איכא צד חמור הצד הקל. תדע דהא אוכל נבלו' לטייאון נאמן על הבשר במקום דשכיח מוקלן של ישראל ושל גוים ואני נאמן באטראה דלא שכיח של ישראל. ותו הא איתא בסוף פרק אין מעמידין דף ל"ט ת"ר אין לוקחים. ימ"ח מ"ג בסוריא אלא מן המומחה וכולן אם נתארח אצל ב"ה מותר מסיע לה לריב"ל דאריב"ל שיגר לו ב"ה לביito מותר מ"ט ב"ה לא שביק היתרא ואכיל אישורא וכי משגר לה ממא' דאכיל משדר לה ע"כ וטעמא דמתניתא הוי כדפרשי' ממשום דחנוני سورיא חשידי' על המכירה אבל איניהם גופיהו לא אכלי אישורא. וכן הא דריב"ל מירוי נמי בב"ה החשוד למכור דבר אישור והילך אהא דקאמר שיגר לו ב"ה פרשי' שיגר לו במתנה. כלו' אבל לא במכירה. והא ע"כ קיל טפי' ב"ה חששא דלפני עור מאיסור האכילה דאלת' הוה ליה חשוד על החמור ומכ"ש דיהא חשוד על הקל אלא ע"כ איסור האכילה חמיר ליה טובא ממשם הכי לא הוי חשיד אלא על המכර. והא האי קולא וחומרא

הויא בחדא מילת' ואפ"ה אינו נחشد על שניהם. ואע"ג דלפי האמת יותר חמור הוא עון דלפני עור משום דהוי מחייב את הרבים מן העובר עבירה לו לעצמו הא לאו כלום הוא שהוא אמרו הפסיקים דכי אמרין החשוד על החמור חשוד גם על הקל הינו שזה נראה יותר חמור בעיניהם זהה יותר קל גם כי אותו הקל יהא חמוי בדין ועונשו. יתר על כן יש לי להביא עוד ראייה לנ"ד בדברי ריב"ל הנ"ל וזה בדקדק קצר בדברי הגمرا שאמרו על דבריו מ"ט ב"ה לא שביק היתרא וגוי. ואי ההיא דרב"ל אייר דוגמא דחנן סוריא דלפי פירוש רש"י ז"ל חשידי על המכර ומיהו אינו גופיו היה לא אכלי. כלו דבריא לנו דaina לא אכלי א"כ אמר אצתריךתו טעמא דגמרא דלא שביק. אלא בודאי דרב"ל מירי בב"ה החשוד על המכאר משום הריות אבל בענין האכילה לא ידעין מה טיבו אלא אמרין דכיון דaicא ליה לא שביק ליה אף מה דמשדר חזקה דממאiac לאכיל הוא והינו דקאמ' ב"ה לא שביק היתרא ולא אמרו Mai טעמא דלא שביק היתרא ודוק.

17. בשואת שואל ומשיב מהדורות א"ס ימן רעג ד"ה והנה במה : והנה במה שהרכתי למללה בתשובה לך' פענטץ דבשני פעמים סגי הנה כ"כ הב"ח בתשובה סי' קמ"ט וכן הסכים התב"ש ומצאתי בשואת בת עני בתשובה סי' או"ז ו/ו' שכטב דלאורה ראייה להב"ח מהא אמרו בנשואין ומלקיות כרבי ופרש"י דמחזיקין לי' בראשיעא בתרי זימני ומזה ראייה דבב' פעמים מחזיקין אותו לרשות ואח"כ דחה זאת דברמת לא קי"ל כרב יוסף והסוגיא דסנהדרין פ"א ס"ל דעבירות מחזיקות וכמ"ש הרמב"ם בח"י מסנהדרין ה"ד כרשב"ג ע"ש ובאמת שלח"מ כ"כ אבל תמהני דלא הזכיר הלח"מ שהרי"פ פסק כרב יוסף דבמלקיות כרבי ואדרבא הרי שם מהרואי להקל דספיק נפשות להקל ואפ"ה מפני הרשעים כדי לעבר עושי רשעה מחמרין בתרי זימני כמ"ש הנימוק"י שם ומכל"ש בשאר עשי רשעה דמחזיקין בתרי זימני וכמ"ש הב"ח וגם לפמ"ש המהרי"ט דבגלו מלטה סגי בתרי זימני א"כ בודאי נעשה חשוד בתרי זימני ולפ"ע"ד היו נראה בbijor עניין דעבירות מחזיקות דהינו דהרי עבר ושינה נעשה לו כהיתיר ואם כן בעוד שלא שליש בעת שנייה בא"א להכנסו לכיפה דהרי בזיה השני ששנה הוא דנתחזק שיעשה עוד אבל ע"ז שעשה בשני א"א להענישו דהרי בעת עשיית העבירה לא עבר רק פעמי אחד ורק ע"ז ששנה נעשית לו כהיתיר ובודאי יעשה עוד וא"כ מחזיקות אותו על פעמי שלישית אבל כל שלא שליש אין מקום לחיבבו וא"כ י"ל דזה>D אמר דגם רשב"ג מודה בזיה דעבירות מחזיקות וא"כ ל"ק קושית התוס' על ר"י דלקר במלקיות כרבי דהא גם רשב"ג מודה בזיה ולכך אף דספיק נפשות להקל מ"מ בזיה קי"ל כרבוי כיוון די"ל דגם רשב"ג מודה דעבירות מחזיקות וא"כ דברי הרמב"ם כדברי הר"פ ובזיה נלפ"ע"ד מה אמרו בסנהדרין מלקיות של כרת אחת והינו משומם דבזה ש"יר עבר ושנה דהוא בעברה אחת אבל בשלשה מיני כריתות לא עבר ושנה בחתאה זה ושוב ל"ש עבירות מחזיקות וזה ולפ"ז עכ"פ בב' פעמים מוחזק ברשע וחסידין לי' ובזיה בודאי סגי בב' פעמים כמ"ש הב"ח ודוק כנלפ"ע"ד עיין בחידושי הר"ן בסנהדרין דף כ"ה גבי מה>D אמרו שליך למקום שאין מכירין ע"ש כמה תירוצים בזיה ובזיה יש לישב הרבה דברים מה שעורר הפר"ח סי' קי"ט ולא נפנית CUT.

18. בשואת ישmach לבב חלק י"ד סימן יד ד"ה ומה מ"ד : ומה מ"ד יחרד האיש וילפת על חומר עון זה שדשו בו רבים והוא עון פלילי שעיל כל תולע ותולע עובר בה לאוין. ואם הוא זכוב או יתושים עובר גם משומם שרצ העוף. עיין להפר"ח שם כמה התתרמר ע"ז וכטב ז"ל, ולא אוכל להתפרק מלזהיר ולהודיעו לעם חומר איסור התולעים לפי שנעשה קל בעני הבריות וכיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר ואין איש שם על לב מבלי לב, ודשו בו רבים וגדולים ואפיקו החכמים והחידדים אינם נזהרים כראוי עפ"י מה שנתבאר בש"ס ופוסקים בס"ז, יע"ש. ובסוף דבריו הוא מונה והולך מנין הלאוין שנאמרו באיסור התולעים יע"ש. עוד כתבו הפסיקים שהאוכל דברים המוחזקים בתולעים ללא בדיקה אינו נקרא שוגג אלא מזיד.

19. **שׁו"ת יביע אומר חלק א - י"ד סימן כב ד"ה (ג) וראיתיו:** (ג) וראיתו להגאון מהר"ש קלוגר בספר הח"ם (ס"י תרlich דע"ג ע"ד), שהביא קושית הנוב"י על הרמב"ם הנ"ל. וכתב ליישוב: והנה באמת יש כח ביד חכמים לעkor דבר תורה בשב ואל תעשה, וכיון דקי"ל כל דתקון רבנן כעין דאוריתא תקון, וחז"ל עשו חיזוק לדבריהם כשל תורה וכו', ואע"פ שאין כח ביד חז"ל לעkor דבר מן התורה בזמנים ועשה, כבר כתבנו לעיל דזה לא hei קום ועשה, במה שמאכליין אותו נבלה, שהרי באמת אם לא היה לו דבר אחר היה הנבלה מותרת לו מה"ת, א"כ ה"נ לא תיקנו חז"ל אלא שלא יאכל הטבל של דבריהם, והוא בשב ואל תעשה, ושוב הוא הטבל כמוון דליתא בעולם, ונעשית לו הנבלה כהיתר כיון שאין לו דבר אחר, דכל דתקון רבנן כעין דאוריתא תקון. וכו'. ע"ש. ולפע"ד תירוץ לא יגעה מזור, וכדמוכח לדברי הירוש' הנ"ל גבי תרומה ונבלה, שמכיוון שמאליהן קיבלו את המעשרות, מאכליין אותו תרומה. וא"כ בודאי דה"ה לטבל. והנה הלום ראוי להגאון ר' אברהם בנימין קלוגר (בנו של הגאון מהר"ש קלוגר) בשו"ת שערין בנימין (ס"י ל') שהביא דברי רב אחד שהקשה לו ג"כ ע"ד הארש"ק בס' הח"ם הנ"ל, מהירושלמי (פ"ח דיומא ה"ה) נבלה ותרומה מאכליין אותו תרומה, ואתיא כמ"ד מאליהן קיבלו עליהם את המעשרות, וכتب ע"ז, והנה נמשך מר אחר פירוש הרב קרבע העדה שפירש מאליהן קיבלו את המעשרות, ר"ל שמעשר בזה"ז מדרבנן, אבל אני אומר שאין פי' הירוש' כן, שגם הירוש' מודה שאילו היה תקנת חכמים להפריש תרומות ומעשרות, ודאי שיש בזה חיוב מיתה, שכל העובר ע"ד חכמים חייב מיתה, אלא ס"ל להירוש' שחכמים לא תקנו חיוב תרומות ומעשרות בזה"ז כלל, רק העולם עצם קבלו עליהם המעשרות, ומכיון דהוא מנהג העולם בלבד ולא תקנת חכמים لكن אין בזה חיוב מיתה, והci דיק לשון הירוש' מאליהן קיבלו את המעשרות, אבל הרמב"ם פוסק כמו שאמרו בגמרא שלנו (גיטין סה) מעשר בזה"ז דרבנן, ומוכח דהוא תקנת חכמים להפריש תרומות ומעשרות, ודלא כהירוש' דס"ל שאינו אלא מנהג העולם, וכן פסק הרמב"ם תרומה ונבלהiac; שמכיוון שיש תקנת חכמים לתרומות ומעשרות בזה"ז הוא בזה חיוב מיתה, הילכך יאכליינו נבלה, שמכיוון שיש תקנת חכמים לתרומות ומעשרות בזה"ז הוא בזה חיוב מיתה, הילכך נבלה עדיפה. ודברי מրןABA (הגר"ש קלוגר) נכונים בעזה". עכת"ד. והנה מ"ש לדוחות פירוש נבלה העדה שפי' מאליהן קיבלו את המעשרות דמעשר בזה"ז דרבנן, אשטמיטיתיה שכ"כ התוס' (יבמות פב), והר"ש (בפי"א דתרומות מ"ח) ע"ש. וכן מוכח בירוש' (פ"ז) דשביעית ה"א), דיליף דמאליהן קיבלו את המעשרות, מדכתייב (בנחמיה י), בכל זאת אנו כורתים אמנה וcotבאים, ועל החתוםים נחמייה התרשתא בין חכלה וצדקה שרייה עזריה וכו', ובאים באלה ושבועה וכו', ואת ראשית עריסותינו ותרומותינו, ופרי כל עץ תירוש ויצהר ומעשר אדמתינו וכו'. ע"ש. נמצא שהיא תקנת נחמייה וחבריו אנשי הכנסת הגדולה, באלה ושבועה. (וע' בשו"ת בית הלוי ח"ג ס"י א סעיף ו' שכ' scl הנאמר בנחמייה שם חמיר יותר מאשר איסור דרבנן, והוא כדברי קבלה, לאחר שנסבעו באלה ושבועה. ע"ב. ובמוקם אחר כתבנו בזה). וכן מוכח ממ"ש בעל העיטור (הלו"ב ב"ח דף יד ע"ג), דמהני הבעלה בכלי חרס שאינו בין יומו כיון שאינו אלא מדרבנן גזירה אותו בין יומו. וראיה לזה מהירוש' (פי"א דתרומות ה"ד): קדרה שבישל בה תרומה מגעליה ג"פ ודיה, ואין למדין ממנה לעניין נבלה, כמ"ד מאליהן קיבלו את המעשרות. אלמא דלמ"ד תרומה בזה"ז דרבנן מהני הבעלה ג"פ לקדרת כלי חרס, וה"נ בהכי סגי. ע"ש. וכן הוכיח במישור בס' הרוקח (ר"ס תפד). ע"ש. ואם איתא שלד' הירוש' hei רק מנהג ולא תקנת חכמים, מה ראייה מדיון תרו"מ בזמן זהה שאינם אלא מנהג בעלמא, לאיסורין דרבנן, אלא ודאי שפירש מאליהן קיבלו את המעשרות, היינו מתקנת חכמים. גם מרן הבית יוסף יו"ד (ס' קכא) הביא מ"ש הרשב"א בתה"א להוכיח מהירוש' הנ"ל שבכל איסור דרבנן יש להקל בכלי חרס בהבעלה ג"פ, שאל"כ אמר קאמר הירוש' שאין למדין ממנה לעניין נבלה, למא רבותא שאף בשאר איסור דרבנן אסור, וכ"ש נבלה. א"ו דכלחו שרי. ע"ש. ומוכח נמי דילפין איסור דרבנן מדיון תרומה בזה"ז, ורק שלא נחلك דשאני תרומה בזה"ז שאין לה עיקר מה"ת כמ"ש בגיטין (סה), למד מהה שאסרו בנבלה, מכלל שכ'

איסור דרבנן אף יש לו עיקר מהותי. וע"ע במאיר ע"ז (עמוד שכו) שג"כ למד מהירוש' הנ"ל להתיר בכל איסורים של דבריהם בקדמת כל חרס דסגי בהגעה ג"פ. ע"ש. וע"ע באור זרוע הגדל (פ"ה דע"ז ס"י רצט) בשם ראב"ה שהוכיח כן מהירוש' הנ"ל, אלא שרבניו שמחה דחה ראייה זו, דשאנו תרומה בזה"ז דלא ATI לאחולפי בתרומה דאוריתא, כיון שבטליה קדושת הארץ, משא"כ שאר איסורים דמלחפי בדאוריתא. ע"ש. ומשמע ש愧 רבינו שמחה מודה בתרומה בזה"ז אסורה מיהא מדרבן, אף להירוש' הנ"ל לחלק דשאנו תרומה דהוי מנהג בעלמא. א"ו שעכ"פ יש איסור מדרבן. וכן מתברר עוד בש"ת הרשב"ץ ח"ג (ס"י קצט). ע"ש. וע' בש"ת הרמב"ם (ירושלים תרצ"ד, סימן קלג). ע"ש. ודברי כל הראשונים הנ"ל היו בהעלם עין מהגאון ר' אברהם בנימין קלוגר הנ"ל דמשוי פלוגתא בצד' בין הירוש' להבבלי בזה, וליתא, והעיקר כפירוש הקה"ע שכמוו פירשו כל הראשונים ודז"ק. עצם תירוץו איינו מובן לי היבט, דסוף סוף כיון שיש לפנינו טבל שאינו אסור אלא מדבריהם, ומה"ת היתר גמור הו, היאך יניחנו ויאכל נבלה, והוא הוי עוקר ד"ת בקטום ועשה, באכילת הנבלה. ובשלמה אילו הוי האיסורים מותרים לגבי פיקוח נפש, והוא דמאלין אותו הקל הקל תחלה, הוי דוקא חומרה מדרבן, והוא אמרו דטבל הוי דמאלין דמה"ת מותר לאכול הנבלה ורק מדרבן החמיר, הם אמרו להחמיר, והם אמרו דטבל הוי חומר כשל תורה, ומש"ה מאכליין אותו נבלה. משא"כ לקושטא דמילתא דהאיסורים דחוים הם לגבי פיקוח נפשות כשאר כל המצות. ע"כ. וע' בכ"מ שם שכ', דכי היכי דאפליגו בש"ס (יומא ז:) אם סכנת נפשות כשאר כל המצות. ע"כ. וכמ"ש הרמב"ם (רפ"ב מה' שבת), ז"ל: דחויה היא שבת אצל הטומאה דחויה הוא בցבור או הותרה, הנ"ג אפליגו בשבת לגבי חוליה שב"ס אם דחויה היא או הותרה, וק"ל דעתו דחויה היא בցבור, וכמ"ש רבינו (פ"ד מה' בית מקdash), וה"ג הכא. וכ"כ הרשב"א והר"ן דהשבת דחויה היא אצל חוליה, ולא הותרה היתר גמור. ע"כ. ודברי הרשב"א הם בתשובה ח"א (ס"י טרפט). וח"ג (ס"י ריד). ודברי הר"ן הם (ברפ"ב דביצה), לחלק בין אוכל נפש בי"ט שהותר לגמרי, ולכן אין איסור להרבבות באותו קדרה, בין פיקוח נפש בשבת שלא הותר לגמרי אלא דחויה הוא לגבי פיקוח נפש. ע"ש. וכ"כ בתשובה הרבד"ז ח"ד (ס"י סו). ע"ש. וא"כ היאך נאמר דמאלין אותו נבלה, בשעה שיש לפנינו טבל מדרבן שהוא מותר מה"ת.

בש"ת משנה הלכות חלק יג סימן ריא ד"ה ובגמ' עריכין : ובגמ' עריכין (ל"ג ע"ב) עוד אמר רב' יוסי בר חנינא בא וראה כמה קשה אבקה של שביעית אדם נושא ונוטן בפירות שביעית לסוף מוכר את מטללו שנאמר בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו וכתיב וכי תמכרו ממכר לעמיטך או קנה מיד עמיטך דבר המקנה מיד ליד לא הרגיש לסוף מוכר את שdotno שנאמר וכי ימוך אחר ומכר מאחזתו לא באת לידי לסוף מוכר את ביתו שנאמר איש כי ימוך בית מושב עיר חומה Mai התם דקאמר לא הרגש ומ"ש הכא דקאמר לא באת לידי כדרכו הונא דאמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו ס"ד אלא אימא העשית לו כהיתר וכו' לא באת לידי סוף ש�认ך את עצמו שנאמר כי ימיך עמך ונמכר לך לא לך אלא לגר שנאמר לגר ולא לגר צדק אלא לגר תושב שנאמר לגר תושב משפחת גර כשהוא אומר או לעקר זה הנמכר ונעשה משרת לעו"כ עצמה וכו' ותנא دبي ר' ישמעהל הויל והלך ומוכר את עצמו לעו"כ אידחאaben אחר הנופל ת"ל גאות עולם תהיה לו ובויבול יצא וכו' ע"ש ומברואר אכן כה"ג כל היסורים בaims רק שיבא וירגש בהם ויחזר בתשובה ומיד ילכו היסורים והרי על עיקר זה באו לו היסורים בצד' שירגש ויחזר בתשובה ויתפלל עליהם וילכו להם.

בפסק דין רבנים חלק ז עמוד לה ד"ה הרי לשונו : הרי לשונו ברור מלל, שהמדובר על פרוץ בדוקא, ועל מי שאינו זהיר בנדיה, הינו שזה לא עניין מקרי אצלו, אלא הוא עבר ושהו, שבזה אמרו (יומא דף פ"ו ע"ב) שנעשית לו כהיתר, הינו ששוב אין לבו נוקפו בזה. וכיון שהפרק לו

הענין להיתר, יש סברא גדולה לומר שהוב אינו מקפיד לחלק בין איסור לאיסור, וכשהם ששאר ביאותיו באיסור, כן לא איכפת לו גם שיתווסף עוד איסור מצד ב"ז.